मान्यताप्राप्त विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित शिक्षण संस्थांमधील व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी शासकीय कोटयातून प्रवेश घेणाऱ्या अनु.जातीच्या विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक शुल्काच्या प्रतिपूर्तीबाबत

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, शासन निर्णय क्रमांक - इबीसी-२००५/ प्र.क्र. २१३ /मावक-२ मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२. दिनांक : **९ फेब्रुवारी २००७.**

- वाचा : १) शासन निर्णय,शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग क्रमांक एसएसएन-२१०३/ (५०/०३)/माशि-२, दिनांक २७.५.२००३
 - २) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्रमांक युएसजी-२००३/ (८५/०३)/विंशि-४, दिनांक २४.९.२००३
 - 3) शासन निर्णय,वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग क्रमांक एमईडी-१००३/ सीआर ५०४/भाग ३/२००३/शिक्षण-२, दिनांक २५.११.०३
 - ४) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्रमांक टीईएम-२००३/ (२४९/०३)/तांशि-१, दिनांक १२.५.२००४

प्रस्तावना :- मा.सर्वोच्च न्यायालयाने टी.एम.ए.पै.फौंडेशन विरुध्द कर्नाटक शासन व इतर या प्रकरणी दिनांक ३१.१०.२००२ रोजी दिलेल्या निकालपत्रामध्ये व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या संस्थांना त्यांच्या महाविद्यालयात शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांकडून आकारावयाचे शैक्षणिक शुल्क निश्चित करण्याचे अधिकार संबंधीत खाजगी संस्थांना प्राप्त झाले आहेत. त्यामुळे सन २००३-२००४ पासून मुक्त जागा व मुल्याधारित जागा अशी विभागणी असणारी संकल्पना अस्तित्वात राहीली नाही. मा सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या निर्णयाच्या अनुषंगाने सन २००३-२००४ या शैक्षणिक वर्षापासून कायम विनाअनुदानित व विनाअनुदानित व्यावसायिक अभ्यासक्रमाचे शिक्षण शुल्क ठरविण्यासाठी मा.उच्च न्यायालयाचे निवृत्त न्यायाधीश अध्यक्ष असलेल्या शिक्षण शुल्क समितीची उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाच्या दिनांक २४.९.२००३ च्या आदेशान्वये स्थापना करण्यात आली आहे. राज्यातील विनाअनुदानित व कायम विना अनुदानित व्यावसायिक अभ्यासक्रमाचे शिक्षण शुल्क सदर समितीमार्फत निश्चित करण्यात येते. आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रमासाठी सन २००३-२००४ या वर्षापासून खाजगी महाविद्यालयात शासकीय कोटयातून प्रवेश घेतलेल्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क समितीने प्रमाणित केलेल्या दरानुसार शिक्षण शुल्काची प्रतिपूर्ती करण्यात यावी अशा प्रकारचा निर्णय घेण्यात आलेला आहे. त्यानुसार सन २००५-२००६ पर्यंत आरोग्य विज्ञान अभ्यासक्रमासाठी खाजगी महाविद्यालयात शासकीय कोटयातून प्रवेश घेतलेल्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क समितीने प्रमाणित केलेल्या दरानुसार शिक्षण शुल्काची प्रतिपूर्ती करण्यात आलेली आहे. इतर अभ्यासक्रमासाठी खाजगी विनाअनुदानित व विनाअनुदानित व्यावसायिक अभ्यासक्रमामध्ये शिक्षण घेणाऱ्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना शासकीय व अनुदानित महाविद्यालयामध्ये ज्या दराने शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्काची प्रतिपूर्ती केली जाते त्या दराने शैक्षणिक शुल्काची प्रतीपूर्ती करण्यात येत होती. खाजगी विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित शिक्षण संस्थांमधील व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी शासकीय कोटयातून प्रवेश घेणाऱ्या अनु.जातीच्या विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक शुल्काची प्रतिपूर्ती करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :- राज्यातील खाजगी मान्यताप्राप्त विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित शिक्षण संस्थांमध्ये व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी शासकीय कोटयातून सन २००६-२००७ या वर्षी प्रवेश घेतलेल्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना शिक्षण शुल्क समिती, प्राधिकरण किंवा परिषदेने निर्धारित केलेल्या दराप्रमाणे शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क व इतर शुल्काची प्रतिपूर्ती करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

- २. हे आदेश खाजगी मान्यताप्राप्त विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित शिक्षण संस्थांमध्ये पुढील व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी व्यवस्थापन कोटयातील प्रवेश वगळून सन २००६-२००७ या वर्षी प्रवेश घेतलेल्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांना ते त्यांचा अभ्यासक्रम पूर्ण करेपर्यंत लागू राहतील.
 - अ) आरोग्य विज्ञान पदवी अभ्यासक्रम (वैद्यकीय, दंत, होमिओपॅथी, युनानी, आयुर्वेद भौतिंकोपचार,व्यवसायोपचार व नर्सिंग)
 - ब) उच्च व तंत्रशिक्षण विभागांतर्गत असणारे

पदविका	पदवी	पदव्युत्तर पदवी
अभियांत्रिकी	अभियांत्रिकी	एम.बी.ए.
औषधनिर्माण शास्त्र	औषधनिर्माण शास्त्र	एम.सी.ए.
्रच.एम.टी.सी.	एच.एम.टी.सी.	
_ £%	वास्तुशास्त्र	

- क) कृषी, पशुसंवर्धन व दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभागांतर्गत पदविका, पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रम
- 3. शालेय शिक्षण विभागामार्फत चालविण्यात येणाऱ्या मान्यताप्राप्त खाजगी विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित अध्यापक विद्यालय (डी.एड.) व उच्च व तंत्रशिक्षण विभागांतर्गत चालविण्यात येणाऱ्या अध्यापक महाविद्यालयामध्ये (बी.एड.) शिक्षण घेणाऱ्या अनुसूचित जातीच्या विद्यार्थ्यांच्या शिक्षण शुल्क, परीक्षा शुल्क व इतर शुल्काची प्रतिपूर्ती सध्या विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित डी.एड. व बी.एड. च्या अभ्यासक्रमांना शासकीय दराप्रमाणे करण्यात येते ती पुढे चालू ठेवण्यात यावी.
- ४. शैक्षणिक शुल्क प्रतिपूर्तीचे सदर धोरण हे सन २००६-२००७ या शैक्षणिक वर्षाकरीता लागू राहील.
- ५. ही योजना अभिमत विद्यापीठात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना लागू राहणार नाही. त्याचप्रमाणे ही सवलत अनुत्तीर्ण होणाऱ्या विद्यार्थ्यांना लागू रहाणार नाही.
- ६. याबाबत होणारा खर्च "मागणी क्रमांक-एन ३, २२२५, अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर मागासवर्ग यांचे कल्याण, ०१-अनुसूचित जातीचे कल्याण, २७७-शिक्षण, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-राज्य योजनांतर्गत योजना-(विघयो) (०४) (११) शिक्षण फी, परीक्षा फी प्रदाने, (२२२५ ०४४ १), ४० शिष्यवृत्त्या/ विद्यावेतने" या लेखाशीर्षाखाली सन २००६-२००७ या आर्थिक वर्षामध्ये मंजूर करण्यात आलेल्या तरतुदीमधून भागविण्यात यावा.

- ७. हे आदेश वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्या विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ३६८/०६/व्यय १४, दिनांक ६.६.२००६ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहेत.
- ८. हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करुन देण्यात आला असून, त्याचा संगणक क्रमांक २००७०२०५११३७२१००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

रमेश म.जुबार्ळे)

प्रधान सचिव्र, महाराष्ट्र शासन

प्रति-

मा.राज्यपाल यांचे सचिव

मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव

मा उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव

मा मंत्री, सा न्या. यांचे खाजगी सचिव

मा मंत्री, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये यांचे खाजगी सचिव

मा.मंत्री, ,उच्च व तंत्रशिक्षण यांचे खाजगी सचिव

मा मंत्री, शालेय शिक्षण व क्रीडा यांचे खाजगी सचिव

मा मंत्री, कृषी व पदुम यांचे खाजगी सचिव

मा राज्यमंत्री, सामाजिक न्याय यांचे खाजगी सचिव

मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य.

प्रधान सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई

प्रधान सचिव,कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई

प्रधान सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई

सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई

संचालक, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

सर्व विभागीय समाजकल्याण अधिकारी

सर्व विशेष जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी

सर्व जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, गट-अ, जिल्हा परिषद

महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर

निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई/ अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई

सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी

वित्त विभाग, व्यय १४, मंत्रालय, मुंबई

सामाजिक न्याय विभागातील सर्व उपसचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी

निवड नस्ती, मावक २